

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 85/23

Λουξεμβούργο, 24 Μαΐου 2023

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T-268/21 | Ryanair κατά Επιτροπής (Ιταλία - καθεστώς ενισχύσεων - Covid-19)

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής να εγκρίνει μέτρο ενίσχυσης που συνίστατο σε επιδοτήσεις τις οποίες κατέβαλε η Ιταλία σε ιταλικές αεροπορικές εταιρίες στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19

Η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε το συμπέρασμά της ότι το επίμαχο μέτρο δεν αντέβαινε σε άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πέραν εκείνων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις

Τον Οκτώβριο του 2020, η Ιταλική Δημοκρατία κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέτρο ενίσχυσης το οποίο συνίστατο στην καταβολή, μέσω ταμείου αποζημίωσης ύψους 130 εκατομμυρίων ευρώ, επιδοτήσεων προς ορισμένες αεροπορικές εταιρίες που κατείχαν ιταλική άδεια (στο εξής: επίμαχο μέτρο). Το μέτρο αυτό αποσκοπούσε στην αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν οι επιλέξιμες αεροπορικές εταιρίες λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών και των λοιπών μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας που ελήφθησαν στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19.

Σύμφωνα με μία από τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προέβλεπε το επίμαχο μέτρο, προκειμένου μια αεροπορική εταιρία να επωφεληθεί από το μέτρο αυτό, έπρεπε να παρέχει στους υπαλλήλους της των οποίων η έδρα βάσης βρισκόταν στην Ιταλία, καθώς και στους υπαλλήλους τρίτων επιχειρήσεων που μετείχαν στις δραστηριότητές της, αμοιβή τουλάχιστον ίση προς την ελάχιστη αμοιβή που προέβλεπε η εφαρμοστέα στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών εθνική συλλογική σύμβαση, η οποία συνήφθη από τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις που θεωρούνταν ως οι πλέον αντιπροσωπευτικές σε εθνικό επίπεδο (στο εξής: απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής).

Η Επιτροπή αποφάσισε, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, να μην προβάλει αντιρρήσεις ως προς το επίμαχο μέτρο, με την αιτιολογία ότι το μέτρο ήταν συμβατό με την εσωτερική αγορά¹.

Επιληφθέν προσφυγής ακυρώσεως ασκηθείσας από την αεροπορική εταιρία Ryanair, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση αυτή λόγω παράβασης της υποχρέωσης αιτιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Κατά πάγια νομολογία, η απόφαση περί μη κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας σχετικά με κοινοποιηθείσα ενίσχυση πρέπει να περιέχει τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή φρονεί ότι δεν βρίσκεται ενώπιον σοβαρών

¹ Απόφαση C(2020) 9625 final της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.59029 (2020/N) - Ιταλία - COVID-19: Καθεστώς αποζημίωσης των αεροπορικών εταιριών που κατέχουν άδεια εκδοθείσα από τις ιταλικές αρχές.

δυσχερειών εκτίμησης της συμβατότητας της οικείας ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά. Αρκεί επ' αυτού μια συνοπτική αιτιολογία, η οποία πάντως πρέπει να εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν υπάρχουν τέτοιες δυσχέρειες.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει, ωστόσο, ότι εν προκειμένω δεν παρατέθηκε τέτοια αιτιολογία.

Αφενός, επισημαίνει ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε συγχρόνως ότι η απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής συνδεόταν άρρηκτα με το επίμαχο μέτρο και ότι η απαίτηση αυτή δεν ήταν σύμφυτη με τον σκοπό του μέτρου, χωρίς ωστόσο να εκθέσει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική βάσει της οποίας κατέληξε στο διττό αυτό συμπέρασμα.

Αφετέρου, **το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το συμπέρασμα της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το οποίο η απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής δεν αντέβαινε σε «άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης», πέραν των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, ήταν επίσης πλημμελώς αιτιολογημένο.**

Επ' αυτού, παρατηρεί ότι η μόνη διάταξη του δικαίου της Ένωσης, πέραν των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, υπό το πρίσμα της οποίας η Επιτροπή εξέτασε την ως άνω απαίτηση είναι το άρθρο 8 του κανονισμού Ρώμη Ι², το οποίο θεσπίζει ειδικούς κανόνες σύγκρουσης νόμων σχετικά με την ατομική σύμβαση εργασίας. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν εξήγησε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι το άρθρο αυτό ήταν η μόνη κρίσιμη διάταξη, πέραν των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, υπό το πρίσμα της οποίας έπρεπε να εξεταστεί τη συμβατότητα της απαίτησης περί ελάχιστης αμοιβής με το δίκαιο της Ένωσης. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν εξέθεσε κατά τρόπο σαφή και διαφανή τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η απαίτηση αυτή δεν συνιστούσε παράβαση «άλλων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης».

Η ως άνω πλημμέλεια στην αιτιολογία καταδεικνύεται από το γεγονός ότι, κατά την εξέταση της απαίτησης περί ελάχιστης αμοιβής, η Επιτροπή έλαβε υπόψη καταγγελία της Ιταλικής Ένωσης Αεροπορικών Εταιριών Χαμηλού Κόστους με την οποία αμφισβητήθηκε η συμβατότητα ιταλικής ρύθμισης η οποία προέβλεπε απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής παρόμοια με την προβλεπόμενη από το επίμαχο μέτρο με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 56 ΣΛΕΕ. Λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου αυτού, η Επιτροπή έπρεπε κατά μείζονα λόγο να αποφανθεί αν το άρθρο 56 ΣΛΕΕ ασκούσε επιρροή για την εκ μέρους της εξέταση της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

Κατόπιν των προεκτεθέντων, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που της επιβάλλει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναίρεσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναίρεσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από

² Κανονισμός (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ 2008, L 177, σ. 6).

την απόφαση που εξέδωσε κατ' αναίρεση το Δικαστήριο.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

